

“İNŞAALLAH” DEMENİN HÜKMÜ NEDİR?

Merhabalar Hocam, ben Kur'ân ı tanımaya ve daha iyi anlamaya çalışan bir mühendislik öğrencisiyim. Arkadaşlarımla ve çevremle konuşurken "Yarın görüşürüz", "onu akşam yapacağım" gibi söylemlerde bulunuyorum. İsrâ Suresine göre bu şirk midir? Ben bir Müslüman olarak bunların Allah dilemezse olmayacağına inanıyorum; ancak dille de "Allah dilerse görüşürüz" dememiz daha mı doğrudur? ...

Cevap: “Hiçbir şey için ‘Bunu yarın yapacağım’ deme. Ancak ‘Allâh dilerse (yapacağım)’ (de). Unuttuğun zaman Rabbini an ve ‘Rabbimin beni bundan daha doğru bir bilgiye ulaştıracağını umarım’ de.” (Kehf: 23-24)

Kehf Suresinin 23-24’ncü âyetlerinde Peygamber(s.a.v.)e hitaben, hiçbir şey için “*Bunu yarın yapacağım*” dememesi, ancak

“*Allah dilerse yaparım*”

demesi; unuttuğu zaman Allah’ı hatırlaması ve Allah’ın, kendisini bu konuda daha doğru yola ulaştıracağını yani kendisine daha sağlam bilgi vereceğini söylemesi emrediliyor.

Bu âyetlerin hükmüne göre insanın, gelecekte yapmayı planladığı veya yapmayı va’dettiği işi Allah’ın dilemesine bağlaması gerekir. Tavsiye mahiyetinde olan âyet, Müslüman’ın her işini Allah’ın dilemesine bağlamasını öğütlemektedir. Çünkü işlerin içyüzünü Allah bilir. İnsan bir şeyi palanlar ama sonra İlâhi takdir, eğer kişinin planından farklı ise işin yapılmasını engeller. Onun için “İnşaallah yaparım veya yapacağım” demesi daha doğrudur.

Ancak bu bir tavsiye mahiyetindedir. Kendini takdirin üstünde görmeden inşaallah demeyi unutmak günah değildir. Nitekim âyet de unutmaya payı bırakmakta, ancak hatırlayınca derhal Allah’ın yardımına sığınmayı emretmektedir.

Kur’ân-ı Kerîm’de bazı emirler vardır ki bunlar gereklik değil, tavsiye bildirir. Ödünç verirken verilen ödünçü yazdırma emri farz değil, tavsiye niteliğindedir. Ödünç mutlaka yazdırmak şart değildir. Yazdırmak güzeldir, sağlamdır. Ama yazdırmayan, sonucuna katlanır. Hacda ihramdan çıkınca “*Avlanınız*” emri de mutlaka avlanmayı emretmiyor. Avlanmaya izin veriyor.

“İNŞAALLAH” DEMENİN HÜKMÜ NEDİR?

Salı, 31 Ocak 2023 00:00
